311 Гр. Общинска

4 стр. 1 лв.

РЕДАК... на вестникъ „ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ“
ул. „Царица Иоанна“ № 23
Телефонъ № 150
ОСНОВАНЪ ПРЕЗЪ 1923 год.
КАТО ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКОТО МАЛЦИНСТВО ОТЪ РУМЪНИЯ

ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ

РЕДАКТИРАТЪ: Л. П. СТАНЧЕВЪ и Я. х. ЯНЕВЪ

Брой 492 Добричъ, сѫбота 26 юлий 1941 год. Година VI

ТАРИФА НА ВЕСТНИКА:
АБОНАМЕНТЪ за България: 1 година . . . . 280 лв. 6 месеци . . . . 150 „ 3 месеца . . . . 80 „
Годишенъ абонаментъ за чужбина . 560 „
ОБЯВИ: официални по 2·50 лв. на кв. см. търговски — по споразумение, годежни и вѣнчални по 60 лв. на публикация, въ хрониката по 10 лв. за гармонденъ редъ. На абонати специални условия

БОЛШЕВИШКАТА АРМИЯ ПРИ МОГИЛЕВЪ БИЛА РАЗГРОМЕНА ОКОНЧАТЕЛНО

Киевъ обкржженъ отъ три страни. Одеса тежко бомбардирана. Страшно въздушно сражение на източния фронтъ

Берлинъ 25 Вчера съветската авиация претърпѣ наново поражение. Нашитѣ самолети, при даденото въздушно сражение, свалиха 92 съветски самолети, отъ които 62 бѣха свалени презъ времe на сраженията. Сѫщиятъ день ефикасно бѣ бомбардиранъ отъ нашитѣ отвесно падащи самолети гр. Одеса. Тукъ бѣха причинени голѣми пожари, разрушени магазини и складове. На пристанището тежко бѣ засегнатъ единъ кръстосвачъ и потопени нѣколко търговски параходи.

Берлинъ 25 Въ централния секторъ нашитѣ пионерни части превзеха последнитѣ укрепления на линията Сталинъ. Пионеритѣ знедно съ щурмовачитѣ се промъкнаха до последнитѣ бункери, и съ взривъ успѣха да ги завзематъ. Заловенитѣ тукъ пленици заявили, че били затворени отъ вънъ въ бункеритѣ отъ политическитѣ комисари, за да се сражаватъ до последния моментъ.

Берлинъ 25 Болшевишката армия при Могилевъ бѣ разгромена. Броятъ на убититѣ надминава тоя на пленицитѣ. Тукъ били заловени 100 блиндирани коли и 400 камиони. Нашитѣ самолети успѣшно бомбардираха дълбоко въ тила съсредоточаващи се съветски войски, колони отъ камиони и др. превозни срѣдства въ движение.

Стокхолмъ 25 Шведскиятъ печатъ, коментирайки военнитѣ действия на източния фронтъ, пише, че Киевъ билъ **обржженъ** отъ три страни. Ядрото на болшевишкитѣ войски се намирало на изтокъ отъ устието на р. Днепъръ.

НУЖДИТѢ НА ДОБРУДЖА

Реколтата въ Добруджа тази година е благодатна. При това, нѣма нито педя земя незасѣта. Наистина, родниятъ ни край ще оправдае популярностьта си на „златенъ“.

Но тръгните ли изъ тази златна земя, неволно ще усетите да се промъква въ душата ви чувството на угнетеность и мжка: лошитѣ пѫтища превръщатъ пѫтуването ви въ мжчение, схлупенитѣ кжщурки и неугледни дворове ви говорятъ за страдалческата липса на предразположба презъ робството на тѣзи трудолюбиви и инъче тъй напредничави люде къмъ устрояване на лично удобство, което сж смѣтали ежеминутно заплашено, въ градоветѣ не ще намѣрите почти нищо новосъздадено отъ тридесеть години насамъ; за стопанския и духовенъ преуспѣхъ на жителитѣ не е направено сжщо така нищо.

При наличностьта на обективнитѣ възможности за едно планово и бързо благоустрояване въ Добруджа би било неизвинено всъко пренебрѣжение къмъ проблемитѣ, които изтъква нашата тжжна действителность понастоящемъ. Ние се надѣваме, че този общъ изразъ ще бжде добре схванатъ отъ отговорнитѣ органи и отъ всички, които милѣятъ за преуспѣха на тази благословена часть отъ майката-родина.

Нуждитѣ на Добруджа сж една действителность и тѣ не могатъ да се удовлетворятъ съ палиятиви, а само по пѫтя на творческитѣ прояви.

Тѣхъ чакаме съ затаенъ трепетъ!

КАНАЛНАТА МРЕЖА на СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗЪ

За усъвършенствуване на каналната мрежа Съветитѣ положиха действително твърде голѣми усилия. Тази мрежа трѣбваше да сложи на първо мѣсто за осигуряване транспорта на войски и военни материали въ врлме на война. Поради недостатъчнитѣ желѣзо пѫтни линии. каналитѣ трѣбваше до голѣма степень да ги замѣстятъ. Свързването на тѣзи канали съ Черно, Каспийско, Балтийско и Бѣлото море при Северния ледовитъ океанъ показа офанзивната роля която съветското главно командване е възлагало на тѣзи водни пѫтища. Чрезъ тъй наречения Сталиновъ каналъ сж били свързани директно Балтийско съ Бѣло море. По сжщиятъ каналъ могатъ да плуватъ малки морски бойни единици. Чрезъ превъ-

шението презъ 1937 г. каналъ Москва бѣше свързана съ Балтийско и Бѣло море, а сжщо и съ Каспийското море. Проектътъ ѣа поктройката на енинъ каналъ свързващъ рѣката Волга, посредствомъ Донъ съ Черното море, въпреки, че е трѣвало да се покопае едно сравнително късо разтояние отъ 10 клм. не може да бжде реализиранъ поради голѣмитѣ технически трудности. Съветитѣ проектираха сжщо постройката и единъ стратегически пѫть за Черно и Каспийско море от чисто стратегичгско значение, което потвърждава още веднажголѣмитѣ военни приготовления на болшевикитѣ.

Броятъ на болшевишкитѣ пленници и военни материали непрекжснато се увеличава

ГОЛѢМИ ВЪЗДУШНИ СРАЖЕНИЯ НАДЪ ЛАМАНШЪ

МОСКВА ОТНОВО БОМБАРДИРАНА

Берлинъ 26. — Главна квартира на Фюрера — Върховното командуване на германскитѣ въоржжени сили съоб щава, че по цѣлия източенъ фронтъ сраженията се водели по точно опредѣления планъ на германцитѣ и че болшевикитѣ претърпѣли голѣми поражения. Броятъ на пленницитѣ и плячката въ военни матери али се увеличавалъ твърде много съ всѣки изминатъ день.

Германскитѣ бойни летала отново бомбардираха източната часть на Москва.

Вчера надъ Ламаншъ англичанитѣ загубили 33 самолети, отъ които 27 били свалени при въздушнитѣ боеве.

Берлинъ 25. Снощи непиятелски самолети бомбардираха североизточната часть на Германия. Хвърленитѣ взривни и запалителни бомби причиниха щети въ жилищни квартали. Има убити и ранени. Сжщо така Шербургъ бѣ бомбардиранъ отъ английски самолети. Има убити граждански лица. Четиди неприятелски самолети бѣха свалени.

Бирлинъ 25. Въ сектора на Смоленскъ наши бомбардировачи унищожиха на земята, тъкмо при прелитането, 26 болшевишки бомбардировачи. Единъ вагонъ цистерна, намиращъ се близо до това мѣсто, пронизанъ отъ куршуми, експлоатира.

НОВА ВОЙНА СЕ ПОДГОТОВЛЯВА

Англо-японскитѣ отношения на пѫть да се прекжснат

Виши 25 (Хавасъ офи) Органа на японското външно м-ство заявява днесъ по категориченъ начинъ, че Япония е готова да подкрепи не само Франция. но и Тайландъ, ако тя бжде нападната отъ Англия. Преговоритѣ между японския посланикъ въ Виши и адмиралъ Дарланъ за взаимна помощь при едно английско нападение на френски Индокитай се развиватъ при много приятелска атмосфера По всичко изглежда, че франция ще приеме японската намѣса за защита на своята колония.

Отъ друга страна се заяв... че ако Япония заеме часть ... Индокитай, то Англия и С... ти цѣли да й обявятъ во... Понастоящемъ се наблюдав... голѣми приготовления отъ с... на англо-американцитѣ, а... ка сжщо и трѣскава дейнос... отъ страна на Япония.

Общоевропейската консумация и производство

(ИЗРАЗЯВАНЕТО ИМЪ ВЪ НОВИЯ СТОПАНСКИ РЕДЪ)

Въ германското стопанско списание „Деръ Глобусъ“ Хайнрихъ Хенеманъ пише между другото:

— Победата на германскитѣ стопански разбирания въ Европа внася отново редъ и система въ международнитѣ стопански отношения. Господството на капитала и на пазаритѣ които съ своя политически хаосъ внесоха толкова безредие въ свѣтовното стопанство, днесъ е замѣнено отъ германската идея за жизнѣно пространство като главенъ двигатель въ стопанството.

Европейската стопанска общность резултата отъ победата на германското оржжие внася редъ въ всички народно-стопански производства. Тѣ не сж вече подчинени на закона на пазаритѣ и тѣхнитѣ цени, а въ взаимность отъ пространството и обитаващия го народъ.

Съ изключването на старата английска търговска система, германскиятъ Райхъ стана инициаторъ на единъ новъ европейски стопански редъ. Той се ржководи отъ консумативнитѣ нужди за другитѣ народи докато старата система на международното производство и разпредѣление на труда функционираше само за смѣтка на жизненитѣ нужди на отдѣлнитѣ народи; било то, че чрезъ господството на капитала и ценитѣ на селското съсловие биваше опропоставяно, културнитѣ или социални стремежи потискани, или пъкъ преди всичко общиятъ моралент, материаленъ и боенъ капацитетъ на една държава понижаванъ. Новиятъ редъ въ противовесъ на него, гарантира рационалното използуване на производството на отдѣлнитѣ стопански партньори, чиито народно стопански трудъ намира въ създаденото голѣмо жизнено пространство солидна основа и съвсемъ други предпоставки отъ тия на тъй наречена „свобода на замахъ“ въ англо-саксонската система.

Германскиятъ Райхъ въ ролята на най-голѣмия производителъ и най-мощенъ консуматоръ въ Европа е добъръ гарантъ за доброто фунциониране на новата стопанска система Тя и днесъ въпрѣки създаденитѣ поради войната трудности въ производството на стокообмѣна, е въ състояние да задоволи нуждитѣ и поетитѣ ангажименти спрямо нейнитѣ стопански съдружници. Независимо отъ голѣмия си производственъ капацитетъ, германскиятъ Райхъ е и най-добриятъ консуматоръ на Европа, така че напълно може да гарантира пласамента на търсещитѣ купувачи търговски партньори. По този начинъ изключването на старитѣ пазари при новата стопанска континентална структура не е вече критическа точка. Днесъ Германия управлява кормилото на стопанство и изравнява и производството и консумацията въ цѣлото европейско пространство. Сътрудничащитѣ съ нея държави не сж поставени въ финансова зависимость, тя не понижава ценитѣ и не изисква и не заробва стопански.

Всѣка една държава може да извлече отъ стопанската солидарность полза за себе си. Девизътъ на новия режимъ е: въ Европа въ общата свѣтовна търговия се равняваше презъ 1913 г, кръгло 60 на сто; следъ войната тази цифра спадна на 52 на сто презъ 1931 година. Прехвърлянето на голѣма часть отъ търговията върху извънъ европейски страни е близка връзка съ стопанската политика на Англия. Английскитѣ интереси не сж продиктувани отъ едно здраво европейско стопанство. Но въпрѣки английскитѣ тенденции да бѫде подринато Европейкото стопанстова Европа съуме да задържи въ сви ржце надмощието на общата свѣтовна търговия. така че европейската търговия на Америка днесъ тя ще бѫде тласната подъ ржководството на Германия още по-напредъ. Защото въпрѣки всички износни мѫчнотии презъ последнитѣ години Германия непрекѫснато е била и остава центъръ на европейската търговия.

Този фактъ ще има голѣмо значение в ъ по-нататъшния развой на стопанскитѣ и свѣтовни събития.

ШВЕЙЦАРСКИЯТЪ ЛЕГИОНЪ

Меродавния германски седмичникъ „Дасъ Райхъ“ изяснява въ последния си брой долната статия, въ която се изказва по въпроса за швейцарския “неутралитетъ“ въ войната срещу болшевизма.

Истина е, че Швейцария не е имала никога дипломатически връзки съ Съветския Съюзъ. Затова близко до ума бѣ да допустнемъ, че швейцарцитѣ сѫщо би трѣбвало да дадатъ своята данъ за войната, която води Европа срещу болшевизма. Но досега очакванията ни останаха напразднии. Нито отъ германо-швейцарската преса, нито отъ устата на правителството чухме нѣкакви думи на поощрение, да не говоримъ за думи на солидарность. А при това Щвейцария е сѫщо тъй неразривно свързана съ европейската сѫдба, както всички други европейски страни. Или, може, би тя вѣрва, че болшевизмътъ, ако Германия не победѣше, не би посмѣлъ да прекрачи нейнитѣ граници. Особено ако и тамъ биха стояли табели: „Тукъ се намира една страна, известна отъ край време като неутрална. Преминаването на границата е най-строго забранено“.

Да, швейцарцитѣ сж умни хора. Тѣ се чувствуватъ достатъчно сигурни задъ германската войска и задъ другитѣ европейски държави и предпочитатъ да не мърдатъ изподъ това закрилящо ги крило. Разбира се, че при победата надъ Москва тѣ ще извлекатъ сѫщата полза, като останала Европа, безъ при това да сж принесли и най-малката жертва. За сега тѣ могатъ да се задоволятъ съ съмнително честната претенция, че тѣ сж единствената европейска държава, въ която не се събиратъ доброволци. Дали действително не сѫществува никаква организация, дали наистина тамъ нѣма ни единъ храбъръ офицеръ, който да се изкаже въ печата, че трѣбва да бѫде образуванъ и единъ швейцарски легионъ? Още не искаме да повѣрва това. Ние считаме за изключено, че швейцарското правителство би се отнесло неблагосклонно къмъ едно подобно предложение, стига то да бѫде направено съ нуждната убедителность. Нѣма съмнение, че Европа ще се справи съ болшевизма и безъ помощьта на Швейцария, но това е само едно щастливо обстоятелство на което швейцарцитѣ по-добре да не се позоваватъ; щото тѣ сж допринесли най-малко за него.

СЪВЕТСКИТѢ ЖЕЛѢЗНИЦИ

(ТѢХНОТО СЪСТОЯНИЕ. ЗАТРУДНЕНИЯТА НА ТРАФИКА)

Условията на желѣзопѫтнитѣ съобщения въ Съветския съюзъ е невъзможно да се мѣрятъ съ срѣдноевропейския мащабъ.

Както по отношение други области ча съветския политически и стопански животъ, тъй и по отношение съветскитѣ желѣзници липсватъ точни данни, тъй че е трудно да се добие ясна представа за положението на трафика на тия желѣзници.

Общата дължина на съветскитѣ желѣзопѫтни линии възлиза понастоящемъ на около 100.000 клм. По отношение общата повърхность на страната, желѣзопѫтната мрѣжа на Съветския съюзъ е рѣдка. Така, въ Германия на 100 кв. клм. се падатъ 14.6 клм. желѣзопѫтна линия, а въ Съветска Русия – само 0.4 клм. Презъ последнитѣ години се съобщи, че били построени множество нови желѣзопѫтни линии, тъй че се добиваше впечатление за една извънредно голѣма активность въ това отношение. Голѣма часть отъ тия желѣзници бѣха построени по бързия американски способъ, при който желѣзницата се построява първоначално въ незавършенъ видъ, за да бѫде използвана при строежа, а по кѫсно бива довършена. И въ това отношение не могатъ да бѫдатъ употрѣбени обичайнитѣ мѣрки за сравнение. Интересъ представлява въ връзка съ това да се спомене, че на конгреса на комунистическата партия на самото заседание на Върховния съветъ на Съветския съюзъ, което се състоя презъ февруарий т. г., зам.-комисаря на съобщенията Артижуновъ посочи недостатъцитѣ на съветскитѣ желѣзници. Така той изтъкна, че желѣзнитѣ пѫтища не се поправятъ въ достатъчни размѣри, че липсва чакълъ и че много отъ релситѣ и траверситѣ сж повредени. Дерайлиранията и нещастнитѣ случки били все още единъ бичъ за желѣзопѫтното дѣло, макаръ тѣхния брой да е намалѣлъ въ сравнение съ предидущата година съ около 18.5 на сто.

Както по отношение вѫтрешнитѣ съобщения, тъй и по отношение съобщенията въ чужбина, добива се впечатление, че повече се проектира, а по-малко се извършва, че повече се обещава, а по-малко се изпълнява. Следъ временната желѣзопѫтна спогодба, сключена между Германия и Съветския съюзъ презъ декември 1939 г. която презъ септември 1940 г. бѣ замѣнена съ друга „окончателна“ спогодба, руситѣ сключиха такива спогодби и съ други страни: съ Финландия презъ есеньта 1940 г„ съ Унгария—презъ мартъ 1941 г. За основа на тази спогодба послужи „международното споразумение относно желѣзопѫтния стоковъ трафикъ“, къмъ което, както е известно, Съветския съюзъ не се числи. Трафикътъ между съветския съюзъ и Райхътъ се движеше предимно по посока отъ изтокъ къмъ западъ. Въ известни периоди трафикътъ като че ли бѣ замрѣлъ напълно. Това говорѣше за една несигурность въ съобщенията, която затрудняваше твърде много работата на съответнитѣ германски служби. При това трѣбва да се има предъ видъ, че претоварването на стокитѣ на германо-съветската граница се извършваше още ржчно. Часть отъ транспортитѣ минаваха по море. Ако въ заключение може да се каже, че стокообмѣнътъ между Райна и Съветския съюзъ непременно достигна значителни размѣри, трѣбва отъ друга страна да се констатира, че стокообмѣнътъ между Съвстския съюзъ и другитѣ страни, въпрѣки сключенитѣ спогодби остана твърде незначителенъ.

А-ъ

Рекламирайте въ в-къ „Добруджански гласъ“

Снимки отъ източния фронтъ германското напредване продължава безспирно.

Писмо отъ града до село

отъ ДѢЛЧО ДѢЛЧЕВЪ

ПИСМО ДЕСЕТО

(продължение отъ миналия брой)

о разнообразни хранителни продукти за да подобри храната си. Учи ги да консервиратъ, запазятъ а дълго време тия продукти. Учи младитѣ домакини да приготвятъ за челядьта въ кѫщи рѣсни и вкусни ястиета, чрезъ ай нареченитѣ народни кухни.

да знаете, колкото повече блага се добиватъ отъ земята, толова повече се увеличаватъ и доодитѣ на селскитѣ стопани. За зи пъкъ цель държавата насърдва сега земедѣлско-стопанското бразование. Заинтересувахъ се а узная, дали и у нашитѣ съседи се полагатъ сѫщитѣ грижи за земедѣлско-домакинското образование. Излѣзе, че още не сж дошли до тамъ.

Какъ да се научатъ домакинитѣ въ селата да приготвятъ отъ продуктитѣ които се произвеждатъ въ село разнообразна, вкусна и питателна храна? Съ тази работа сж се ангретнали агрономитѣ, които създаватъ въ селата малки зеленчукови и овощни градини за собствено употрѣбение.

Втората имъ задача бѣше да създадатъ обществени консервни работилници да може селянката да си запази за по-дълго време: зеленчуци, плодове, месо, петмези и мармелади отъ плодове, захарно цвѣкло и захарна метла. Агрономитѣ сж натоварени и съ друга задача: да проийвеждатъ при земедѣлскитѣ училища зеленчуковъ разсадъ, който се раздава безплатно на селскитѣ стопани за създаване на домашни зеленчукови градини или пъкъ на обществени градини въ селата за да могатъ селскитѣ домакинства да си набавятъ зеленчуци.

Тая работа започна презъ 1937 година и селянитѣ я посрещнаха съ ентусиазъмъ, защото разнообразиха кухнята ни и научиха отъ курсоветѣ за селски домакини различни начини за приготовлението на ястията.

Колкото се отнася пъкъ до работилницитѣ за консерви това е най-полезната работа, създадена презъ последнитѣ години. Колко много хранителни продуки особенно зеленчуци, се прахосватъ въ селата презъ лѣтото: Доде ли зимата — нѣма нищо за ядене освенъ трушия която често пѫти изгаря стомасить отъ лошъ оцетъ. За да спести зеленчуцитѣ и ги запази на зимата, Министерството на земедѣлието още презъ 1935 година създаде закона за насърдчение на градинарството въ който на първо мѣсто предвиждаше създаването на работилници за приготовляване на консерви съ които се преследва 1. консервитѣ да се приготвятъ само за домашно употрѣбление а не за търговия, 2 отъ работилницитѣ да се ползуватъ само ония стопани, които сами произвеждатъ плодове и зеленчуци, 3. да заплащатъ малка такса, колкото да се покриятъ произвдоителнитѣ разходи, 4. амбалажътъ, кутиитѣ, на бѫдатъ толкова ефтини че да сж достѫпни за всѣка кисия, 5. да иматъ право да произвеждатъ само кооперативни сдружения, общинитѣ въ селата и земедѣлскитѣ училища.

Допѫти ще ви съобща съ точни провѣрени цифри, какви блестящи резултати сж дали досега консервнитѣ работилници, за да видитѣ и се убедитѣ, че, за да се подобри благоденствието на широкитѣ маси, хичъ нѣма нужда отъ революции, преврати и опити да се бръсне на чужда глава.

Моля те, бае Димо, благодари отъ името на всички, които ми изпратиха поздравителни писма защото толкова много съмъ заетъ, че нѣмамъ време да отговарямъ всѣки му по отдѣлно.

Граждани!
не обсѫждайте военни въпроси.

НАШИТЪ СТАРИ ВРАЖДИ

За постановката, както и за разрешението на добриджанския въпросъ работиха съ похвално усърдие много чинители, между които предно мѣсто заематъ: българската държава, добруджанското население и организираната борба на добруджанскитѣ прокуденици. Въ какво се заключаваше тѣхната дейность? Какви и кои бѣха тѣхнитѣ ударни задачи?

Българската държава, въ лицето на своитѣ правителства, взе дейно участие въ освободителната борба за Добруджа. Тѣзи усилия се обуславяха отъ най-различни причини и, въ зависимость отъ това, тѣ биваха по-малко- или повече дейни.

Подържаше се и това бѣ напълно естествено, че народностнитѣ въжделения на българския народъ не трѣбва да се покриватъ съ политиката на българскитѣ правителства, която държи смѣтка за условията на политическия моментъ, когато народътъ, въ своитѣ народни предпочитания, се ржководи и вдъхновява отъ трайнитѣ народностни идеали на българщината.

Политиката е изразъ на дадени нѣща, тя държи смѣтка за тѣхъ и насочва своето действие, въодушевявана отъ народностнитѣ идеали на народа, но здраво свързана отъ изискванията и повелитѣ на политическата действителность. Затова между нея, съответно между правителствата, които въ дадено време я олицетворяватъ и народа, съ неговитѣ народностни идеали, винаги е сжществувала известна разлика.

Въ политиката важи принципа —осжществимо е политически възможното, за народа, обаче, отъ сжществено значение е онова, което се покрива съ неговитѣ народностни предпочитания и въжделения. Затова, когато политицитѣ, при известни обстоятелства, сж застaвени да мълчатъ, неотговорнитѣ хора, въ лицето на общественото мнение, които покриватъ своята дейность съ чувствуванията и въторзитѣ на народа, иматъ всѣкога свободата да говорятъ свободно за това, което е свѣтъ народностенъ блѣнъ.

Това, отъ друга страна, не означава, че правителствата, когато при дадени обстоятелства, сж бивали заставени да мълчатъ, не сж изпълнявали добре своя народностенъ дългъ.

За съжаление, това не всички въ България разбраха и затова често се чуваха остри критики срещу ржководителитѣ на държавата. Подозирани бѣха по тази причина българскитѣ правителства въ пораженски помисли и дѣла, изказваха се съмнения въ родолюбието дори на ржководителитѣ имъ и т. н.

Едно е несъмнено вѣрно: различията, които отдѣляха едно отъ друго българскитѣ правителства, имаха предимно, даже изключително, тактически характеръ. Тѣзи привидни различия се обясняваха съ особеното положение на България, което при различни политически обстоятелства й налагаше и различни тактически действия.

Сигурно, въ тази посока, биха могли да се посочатъ нѣкои престаравания, осждителни и пакостни, но това сж подробности. Може би, нѣкои отъ ржководителитѣ на българската политика сж правили и грѣшки, но тѣхното обяснение не трѣбва да се търси въ липсата на родолюбие въ неинитѣ осжществители, а въ други причини, които сж по-скоро лични, отколкото порочни.

Разглеждайки въ тази светлина отношението на българската държава къмъ добруджанския въпросъ, много нѣща и факти, които до вчера ни изглеждаха странни, днесъ сигурно ще получатъ ново и правдоподобно освѣтление. Така и нашитѣ разногласия и взаимни борби, които нѣкога поглъщаха цѣлото ни внимание, днесъ ще получатъ ново освѣтление, което ще бжде много по-близко до истината.

Мѣстнитѣ, тъй наречени легални дейци, нѣкога спорѣха, освенъ по лични въпроси, още и по нѣкои принципи, които въ свѣтлината на истината, сега изглеждатъ въ друго, въ ново освѣтление. Кое въ сжщность дѣлѣше тѣзи дейци? Каква бѣше принципната работа между борещитѣ се, когато еднитѣ и другитѣ еднакво се въодушевяваха отъ единъ и сжщъ български идеалъ?

Едни отъ мѣстнитѣ дейци бѣха партийци—искаха да ощастливятъ добруджанското българско население чрезъ придобивкитѣ, които мислѣха, че могатъ да изтръгнатъ отъ румънската партийна политическа действителность. Други подържаха (моитѣ лични предпочитания бѣха на тѣхна страна), че политиката раздѣля, че само върху народносната основа добруджанското население може да се обедини и по-целесъобразно да обслужи своята свята борба.

Но сжществения въ тѣзи разногласия не бѣ принципа, а тактическото осжществяване на една и сжща цель. Едни вѣрваха, че тя ще бжде достигната по-бързо и съ по-голѣма полза за добруджанци чрезъ партийностьта, други — чрезъ откритата народна борба.

Кое отъ тѣзи две гледища бѣ правото, това ще установи историкътъ на добруджанската борба. Азъ мисля, че при щастливо извоюваната свобода, тѣзи стари вражди, особено днесъ, сж безпредметни. И онѣзи, които, по една или друга причина и подъ различни облици отново искатъ да ги подпалятъ, се вдъхновяватъ отъ съмнителни родолюбиви причини.

Въ тази свѣтлина въпросътъ за тъй наречените „махзарджии" добива съвсемъ нова постановка. Подписването на „махзара", споредъ менъ, за повечето отъ подписалитѣ го, е изолирано явление. То е подсждно. Азъ не го възхвалямъ, нито удобрявамъ. Но кой може да отрече голѣмитѣ народностни заслуги на нѣкои отъ подписалитѣ го?

Винаги, когато сждя хората, азъ не изхождамъ отъ едно тѣхно прегрѣшение, защото по този начинъ много тѣхни добри дѣла ще останатъ на сѣнка, което ще бжде най-малко несправедливо. Единъ недостатъкъ не изчерпва образътъ на единъ човѣкъ, както едно негово прегрѣшение не изключва всички добри дѣла, за които той трѣбва да бжде възхваленъ.

Добруджанското освободително движение вънъ отъ поробена Добруджа, се представляваше отъ организиранитѣ добруджански прокуденици. И между тѣхъ сжществуваха различия и борби. Азъ бѣхъ деенъ участникъ въ тия борби и може би е прибързано да давамъ мнение за тѣхъ. Но предъ собствената си съвесть и предъ тѣзи, за смѣтка на които ние, прокуденицитѣ отъ Добруджа работихме, всички имаме дългътъ да се обяснимъ. Това ще се помжча да направя и азъ.

Едни отъ насъ вѣрваха, че свободата на Добруджа ще дойде единствено чрезъ война между Румъния и България; други възлагаха надежди на западнитѣ демокрации и на политическата интервенция като очакваха, че въ даденъ моментъ ще последва ревизия на насилническитѣ мирни договори, трети работѣха за социалната революция, защото наивно вѣрваха, че добруджанскиятъ въпросъ ще се разреши съ тържеството на свѣтовната революция.

Но цельта, която вдъхновяваше всички, бѣ една и сжща, съ тази разлика, че едни бѣха на фронта на държавата, други жертва на чужда пропаганда, рушаха нейнитѣ устои и въ това наивно виждаха нѣща които имъ бѣ внушено да виждатъ: человѣколюбиви идеали и социална справедливость.

Добруджанскиятъ въпросъ получи своето разрешение по други пжтища. Затова, споредъ менъ, онзи, който иска да възкреси нашитѣ стари вражди се вдъхновява отъ съмнителни подбуди. Новото положение изключва тѣзи вражди.

Въ освободена Добруджа днесъ има само българи, които иматъ единъ единственъ дългъ да се приобщятъ къмъ майката-родина. Добруджанската действителность, нейнитѣ нужди и повели. зоватъ всички ни на работа.

Ето и другата задача на момента: да хвърлимъ було на миналото! Да превъзмогнемъ старитѣ раждясали и ненужни вражди! Сждбата отреди на всички ни да заживѣемъ като братя. Ние имаме днесъ една родина—България, единъ дългъ — службата си на Добруджа, една задача — приобщаването ни къмъ българския народъ, отъ който сме кръвна часть.

И, ако въпрѣки всичко, нѣкои заблудени хора, се одързостятъ да сѣятъ нови вражди между насъ или се помжчатъ да възкресятъ старитѣ — всички трѣбва да ги обградимъ съ презрение, защото тѣ сж рушители на онова, което за насъ е най-скжпо въ живота ни — България.

П. Господиновъ

Мѣста, за които се говори

Смоленскъ и смоленската область

Градъ Смоленскъ има 157.000 жители. При него започва плавателностьта на р. Днепъръ. Той е и желѣзопжтенъ центъръ.

Смоленскъ е игралъ голѣма роля въ постояннитѣ войни между Полша и Русия. Днесъ е важенъ разпредѣлителенъ пунктъ на дървенъ материалъ, ленъ и пшеница.

Смоленската область се намира въ срѣдно-руската възвишеность която служи за водораздѣлъ между Волга, западна Двина и Днепъръ.

Тази область е богата съ торфъ щосфоритѣ и пр. Основниятъ клонъ на селското стопанство тукъ е производството на ленъ. Въ южнитѣ части на областьта се произвежда и конопъ. Сега производството на ленъ е индустриализирано. Сжщо така и скотовъдството е добре развито въ Смоленската область, отглеждатъ се главно свине. Земедѣлието е добре развито и се произвежда ръжъ и овесъ въ голѣми количества.

Понеже Смоленската область е богата съ гори, тамъ се произвежда и хартия въ голѣми количества. Около Смоленскъ се намира голѣмата Ярцевска фабрика на памучни произведения.

ИЗБРАНИТЪ ПТИЦЕВЪДНИ СЕЛА

Въ своята дейность за подобрение на птицевъдството въ страната, Министерството на земедѣлието е усвоило системата да съсрѣдоточава работата си въ опредѣлени пунктове или т, н. „избрани птицевъдни села". Това сж предварително набелязани села, въ които има всички условия за развитието на птицевъдството-зърнено производство, широки стопански дворове, будни и предприемчиви жители. Цельта на Министерството е отъ една страна да съ̀даде отъ тѣзи села живъ примѣръ за подражание отъ околното население, а отъ друга, да направи отъ тѣхъ голѣми расови развъдни гнѣзда, отъ които да черпи расовъ материалъ— яйца и птици, за по нататъшното разпространение.

Мѣркитѣ които се вематъ въ избранитѣ птицевъдни села сж сжщитѣ които се прилагатъ изъ цѣлата страна, само че въ тѣзи села се съсрѣдоточаватъ едновременно много повече срѣдства и усилия, за да се получатъ бързи и цѣлостни резултати. Тѣзи мѣрки се заключаватъ главно въ създаване на удобни и хигиенични помещения (курници), строени по типовъ планъ, замѣняване на мѣстнитѣ птици съ расови, подобрение на развжждането храненето и отглеждането на птицитѣ, борба съ болеститѣ по птицитѣ и организиране пласмента на производството.

Презъ посведнитѣ 6 години отъ когато Министерството на земѣделието работи съ избранитѣ птицевъдни села, то е извършило следнитѣ по важни подобрителни работи: подпомогнало е строежа на 2,646 типови кокошарници, на 58 типови селски лупилни за пилета раздало е взаимнообразно и по намалени цени 287,824 яйца за разплодъ и 20,992 ярки, закупени сж и раздадени по костуема стойность отъ селскитѣ лупилни 930,000 пилета и пр.

Презъ 1935 год. бѣха избрани първитѣ 19 птицевъдни села. Отъ тогава насамъ всѣка година тѣхния брой е увеличаванъ и понастоящемъ тѣ сж вече 95.

Мѣркитѣ за подобрение на птицевъдството даватъ вече своитѣ резултати, Има вече отдѣлни села въ които всички мѣстни птици сж замѣнени съ расови. Всѣко земедѣлско стапанство разполага съ типовъ кокошарникъ, въ които е построена и обзаведена типова селска люпилна и пр.

Такава цѣлостно изведена и подобрителна работа на село не се наблюдава въ никоя друга държава и българското птицевъдство има вече съ какво да се гордѣ предъ чужденцитѣ.

Агр. А. П.

Сцена изъ филма на Уфа „Момчета".

МАШИННА ФАБРИКА
Е. МЮЛХАУПТЪ & С-ие Д. Д.—РУСЕ
Тел: 29-11, 29-12, 29-15. За телегр.: МЮЛХАУПТЪ

•ЕМАД• НОВЪ МОДЕЛЪ ВЪРШАЧКИ

отговаря напълно на идеала на нашия земедѣлецъ и вършачко-притежателъ.

Вършачката „ЕМАД" е съ шиненъ барабанъ, двоенъ апаратъ за дребна и мека слама, двоенъ чистаченъ апаратъ, сортировачъ огрухвачъ, съ обтегачъ на елеватора, двойна трасина съ смукатель за хванатото въ нея зърно и висящъ сламоизхвъргачъ, като всички лагери сж самонагаждащи се съчмени съ текалемитно мазане.

Вършачката „ЕМАД" може да се прегледа въ склада на представителството за гр. Добричъ.

ПРЕДСТАВИТЕЛЬ ЗА ДОБРУДЖА И ВАРНЕНСКО
ЙОРДАНЪ Д-РЪ ЙОРДАНОВЪ
26-6-2 — **Телефони: Добричъ 166—Варна 26-02**

Д-ръ КЪНЧО ДЖОРОВЪ
се установи на ЧАСТНА ПРАКТИКА
ПЛОЩАДЪ 70 № 8 (ДО СТАРИЯ ОРѢХЪ) **361-8-7**

Печати. „Добруджански гласъ"

„ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ“

Информационенъ ежедневникъ за общественъ животъ, стопанство, културенъ подемъ и широка разгласа

Заемътъ за народната отбрана върви най-успѣшно

Записванията за заема за народната отбрана продължаватъ. Ежедневно постжпватъ декларации отъ разни съюзи, частни лица и др., съ които се записватъ суми.

Както е известно, заемътъ бѣ увеличенъ още съ 1,500,000,000 лв. Споредъ предвижданията тази сума ще бжде събрана въ най-скоро време, тъй като голѣма часть отъ българския народъ желае да подкрепи държавата и внася часть отъ своитѣ скромни спестявания.

Успѣхътъ на заема е мѣрило за родолюбие и изразъ на привързаностьта на българския народъ къмъ своята държава.

ЛОНДОНЪ Е РОДНОТО МѢСТО НА БОЛШЕВИЗМА

Дойче Алгемайне Цайтунгъ пише между другото:

Настоящиятъ моментъ е подходящъ, за да си припомнимъ, че болшевизмътъ е роденъ въ Лондонъ. Слабата социалъ-демократическа партия въ Царска Русия можеше въ края на миналото столѣтие да действува само нелегално и поради това свика своя конгресъ презъ 1903 год. въ Лондонъ.

На конгреса се явиха 36 делегати и първото нѣщо, което извършиха бѣше разцепването на социалъ-демократическата партия на две течения. Недоразуменията се явиха още въ самото начало по отношение на чл. 1 отъ устава. Ленинъ направи следното предложение: „Членъ на социалъ-демократическата партия е този, който участвува въ нѣкоя организация на тази партия.“ Неговиятъ противникъ, социалъ демократътъ Мартовъ предложи следната формулировка: „Членъ на социалдемократическата партия е този, който работи подъ контролата на партията“. Ленинъ получи при гласуването нѣколко гласа повече, отколкото противника му. Отъ тогава едното течение се нарече мнозинство или болшевики, докато другото течение на Мартовъ се нарече малцинство или меншевики. Следователно, думата болшевизъмъ нѣма никакво съдържание въ себе си. Името болшевики означава тъкмо обратното на това, което се разбира подъ понятието мнозинство.

Болшевикитѣ си представяваха разгрома на Царска Русия да се извърши отъ една малка конспиративна група, т.е. едно малцинство отъ революционери по професия, която да държи въ ржцетѣ си цѣлата власть, докато Мартовъ, по подобие на западно европейскитѣ професионални организации, искаше да се създаде масово движение. Ленинъ, обаче, смѣташе, че масовиятъ характеръ на партията ще намали нейната активность. Следователно още тогава, не се проповѣдваше една диктатура на пролетарията, а една диктатура надъ пролетарията. Това разцепление продължи до 1917 година, когато съветскиятъ режимъ, следъ като извърши своята революция, се яви на сцената като една диктатура надъ пролетарията и надъ различнитѣ народи, които влизаха въ състава на Съветския съюзъ. Съветската диктатура бѣше една диктатура провеждана отъ предимно еврейски елементи.

По задължителната застраховка срещу природнитѣ стихии

Презъ това лѣто на нѣколко мѣста въ страната паднаха градушки, които засѣгнаха чувствително земедѣлскитѣ култури, а на нѣкои мѣста напълно ги унищожиха. Поради това, че у насъ още не е въведена задължителна застраховка на земедѣлскитѣ култури много отъ засѣгнатитѣ земедѣлски стопани щяха биле обречени на пълна мизерия, ако държавата своевременно не би се притекла на помощь, за да облекчи тѣхното положение. На първо мѣсто, съ единъ специаленъ законопроектъ, министърътъ на земедѣлието, г. Димитъръ Кушевъ, направи нуждното за облекчение бедствието, което сполетѣ отъ градушката градинари, цвѣтари, ягодопроизводители. Тия земедѣлски стопани пострадаха отъ природното бедствие, може да се каже незаслужено, защото нѣмаха възможность да осигурятъ своитѣ земедѣлски култури противъ градушка, тъй като тия култури досега не влизаха като обектъ и на практикуваната досега незадължителна застраховка.

Въ разговоръ, министърътъ на земедѣлието, г. Д. Кушевъ, ни даде следнитѣ разяснения по този важенъ въпросъ:

— Нѣколкото случаи съ градушка въ страната наложиха да обърнемъ особено внимание и да защитимъ силно пострадалитѣ градинари, цвѣтари и ягодопроизводители, още повече, че тѣ имать въ своитѣ стопанства стъклени кжщички—парници, които сж много силно пострадали. За да се защити тѣхниятъ трудъ и да се подпомогнатъ тѣ отчасти, правителството взема решение да прокара специаленъ законопроектъ.

Колкото и да е желателно нашиятъ земедѣлски стопанинъ да прави застраховка на своитѣ култури, както застраховка се предлагаше до сега чрезъ Б. З.-К. банка, има много причини, които му налагатъ той да не може да я извършва. Причина за това е не само небрежностьта на земедѣлския стопанинъ. Причини има и въ самата система на застраховката и въ самитѣ тарифи. Понеже много хора не се застраховатъ, нежестьта на административнитѣ, на режийнитѣ разноски пада твърде силно върху онѣзи, които сж застраховани и по този начинъ тази застраховка се поскжпява твърде много. Освенъ това, знае се бита на селото. Знае се, че не е само градушката, която носи бедствие на земедѣлския стопанинъ. Има и наводнения, има и суша, има и много дъждъ и болести и др.

Въ срѣдитѣ на правителството ние сме обсждили вече въпроса и азъ съмъ изработилъ единъ законопроектъ за задължителната застраховка на земедѣлскитѣ култури. Въ съгласие съ г. м-ра на финансиитѣ, презъ лѣтото ще имаме възможность по-спокойно да одсждимъ този законопроектъ, да му дадемъ здрава постановка, за да можемъ да облекчимъ положението на земедѣлскитѣ стопани, да дадемъ една по-голѣма сигурность на плода на тѣхния трудъ, защото нѣма да се намѣри българинъ отъ каквато и да е категория, каквато професия и да има, който да не желае да даде приносъ, макаръ и малъкъ отъ себе си, за защита на земедѣлския трудъ. И като изхождамъ отъ тази точка азъ съмъ убеденъ, че презъ есеньта ние ще можемъ съ единъ законопроектъ да уредимъ цѣлата материя по защитата на земедѣлския трудъ.“

Нови измѣнения по народната просвѣта

Административниятъ съветъ при Министерството на просвѣтата е приключилъ съ разглеждането на отдѣла за основното образование въ новия законопроектъ на просвѣтата. Той се занимава съ отдѣла за срѣдното образование. Въ този отдѣлъ се правятъ сжществени реформи предвижда се унифициране на срѣдното образование. Всички срѣдни учебни заведения включително и срѣднитѣ професионални училища ще минатъ подъ ведомството на Министерството на просвѣтата.

Съ новия законъ ще се направятъ и известни измѣнения въ организацията, приемането, обучението и програмата на срѣдни училища.

Смѣта се, че съ новия законъ се дава по-правилна насока на народното просвѣщение.

ВСИЧКИ МИНИСТЕРСТВА на работа

Въ повечето отъ министерствата понастоящемъ се работятъ редица законопроекти предимно отъ стопански характеръ. Работятъ се и нѣколко законопроекти въ Министерството на правосждието. Всички тия законопроекти ще бждатъ разгледани презъ есеньта отъ Народното събрание. Вѣроятно презъ м. септемврий ще бжде свикана извънредна сесия която въ края на м. септемврий ще се слѣе съ редовната сесия. Последната ще разгледа и бюджета на държавата за 1941 година за който министърътъ на финанситѣ г. Божиловъ вече даде нареждане за изработването му.

Четете в-къ

„Добруджански гласъ“

ВЕСТИ

— НА ОСНОВАНИЕ окржжното на Министерството на Търговията Пром. и Труда (отд. за ценитѣ) подъ № 17250 отъ 17. VIII т. г. задължаватъ се всички търговци на едро и на дребно, които притежаватъ каменна соль да декларираатъ наличнитѣ си количества предъ комисарството на снабдяването още днесъ най-кжсно до 6 ч. вечерьта.

— ЗАБРАНЯВА се на търговци да продаватъ на клиентитѣ си стоки подъ условие или задължение, щото купувачътъ освенъ исканитѣ стоки да купи и други стоки, които сжщиятъ не желае да купува.

Нарушителитѣ ще се наказватъ по чл. 50 отъ Закона за осигуряване на снабдяването и регулиране на ценитѣ.

Съобщава се на всички работници, останали безъ работа, веднага следъ уволнението имъ да се явятъ въ Инспекцията на труда, за да бждатъ зарегистрирани като безработни. Това е изключително въ тѣхенъ интересъ, защото съ регистрирането имъ тѣ запазватъ правата си закона за о.о.

— ПО ПЖТЯ Чамурлий — Добричъ е изгубенъ портфьойлъ съдържащъ лична карта и документи на името на Гочо Богдановъ Господиновъ, с. Конакъ. Предявителтъ ще получи добро възнаграждение.

ГЕОРГИ И. КАРОВЪ — ново бюро —експедиции, комисионъ, представителства, Ул. Графъ Чано № 6 — Добричъ.

— НАМѢРЕНА луксозна автоматична писалка. Собственикътъ й да се отнесе до счетоводителя на БЗКБ. — Добричъ.

Важно за търговци-житари

Отдавамъ подъ наемъ собствената си маза, съ вместимость около 50 вагона зърнени храни, находяща се до пристанището въ гр. Каварна. Спразумение: Еленка Велчева, Добричъ, ул. 10 № 6 до горнитѣ хали. 2—2

Продавамъ Единъ коженъ каишъ Справка и условия при **Киро Пенковъ** ул. „140“ № 25—Добричъ

Балчишко градско общинско управление

Обява № 5148

гр. Балчикъ, 22 юлий 1941 година

Топлитѣ и студени калолѣчебни бани „Тузла“ до градъ Балчикъ сж подредени и сложени на разположение на страдащитѣ отъ ревматизъмъ.

370—2

Д-ръ ЛЮБЕНЪ СЕМОВЪ

СПЕЦИАЛИСТЪ — РЕНГЕНОЛОГЪ

се завърна и приема болни

ПАНАИРЪТЪ НА РАЙХА въ ЛАЙПЦИГЪ—ЕСЕНЬ 1641 г.

отъ 31 августъ до 4 септемврий включително

ПОСЕЩЕНИЕТО НОСИ ПОЛЗА

60 на сто намаление по германскитѣ желѣзници и срѣдно 25 на сто по желѣзницитѣ на другитѣ страни, включително България.

За получаване безплатна германска входна виза посетителитѣ трѣбва да подадатъ незабавно заявление въ двоенъ екземпляръ, придружено отъ 3 снимки въ почетното представителство на панаира:

КРЕДИТНА БАНКА—СОФИЯ и клонове: Варна, Русе, Пловдивъ и Кавала. За Бургазъ — г-нъ ЖЕКО СТ. ТЪНКОВЪ

отъ дето се получаватъ съответнитѣ формуляри и всички сведения.